

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10Pc/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918201093
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2018:5918201093.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Blaženou Stašíkovou v právnej veci navrhovateľky - osoba oprávnená z vyživovacej povinnosti: C. C. nar.XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX S., proti odporcom - osobe podľa návrhu povinnej platiť výživné: 1/ J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X, XXX XX S. (u p. C. H.), 2/ E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. I. XXX, A., o návrhu plnoletého dieťaťa na určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa E. U., nar.XX.X.XXXX, ako povinná z vyživovacej povinnosti, je povinná prispievať na výživu navrhovateľky C. C., nar.XX.X.XXXX, ako osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti, výživným vo výške 55,- eur mesačne vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

II. Odporca J. C., nar.X.X.XXXX, ako povinný z vyživovacej povinnosti, je povinný prispievať na výživu navrhovateľky C. C., nar.XX.X.XXXX ako osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti výživným vo výške 65,- eur mesačne vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

III. Tým dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/6/2012-20 zo dňa 2.2.2012.

IV. V ostatnej časti súd návrh zamietá.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 11.06.2018 navrhovateľka žiadala, aby súd určil jej otcovi, ako osobe povinnej na platenie výživného, povinnosť prispievať na jej výživu výživným vo výške 100,- eur mesačne a jej matke ako osobe povinnej z vyživovacej povinnosti prispievať na jej výživu výživným po 100,- eur mesačne, alebo ako rozhodne súd.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že je plnoletou dcérou odporcu J. C. a E. U.. Rozsudkom Okresného súdu vydaným pod č.k 4P/48/02- 182 dňa 30.01.2003 právoplatným dňa 11.02.2003, bola zverená do pestúnskej starostlivosti L. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX S.. Dňa 25.05.2018 bola nad ňou predĺžená pestúnska starostlivosť o jeden rok po dosiahnutí plnoletosti. V školskom roku 2017/2018 navštevuje druhý ročník na odbornom učilišti v Liptovskom Mikuláši, kde študuje odbor cukrárska výroba, a naďalej pokračujem v štúdiu a príprave na povolanie. V súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s pestúnkou v staršom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve pestúanky. Nemá žiadny príjem. Keďže študuje v Mikuláši, je na internáte, čo mesačne stojí 70, - eur. Za mobilný telefón mesačne zaplatí 10,- eur, cestovné mesačne stojí 10,- eur. V škole má bežne výdavky na nákup

školských pomôcok. Výdavky na oblečenie, obuv a podobne jej hradila doposiaľ pestúnka. Zdravotné problémy, ktoré by si vyžadovali zvýšené výdavky, nemá.

3. Na pojednávaní dňa 23.08.2018 navrhovateľka zotrvala na návrhu, v súčasnosti je študentkou na odbornom učilišti v Liptovskom Mikuláši, kde platí za internát 80,- eur mesačne aj so stravou, domov chodí na víkendy. Okrem toho ešte má náklady na mobil a starká jej dáva ešte aj vreckové ako aj peniaze na oblečenie. Učí sa za cukrárku, tento školský rok bude končiť ale chcela by ešte ísť aj na iný odbor. S otcom sa stretáva veľmi často, aspoň raz týždenne a otec jej aj prispieva, keď potrebuje, tak jej dá aj 10,- eur. S mamou nie je v častom osobnom kontakte a ona jej finančne nepomáha.

4. Odporkyňa - povinná z vyživovacej povinnosti uviedla, že je v súčasnosti nezamestnaná, u posledného zamestnávateľa zarobila asi 350,- eur mesačne, avšak ju prepustili pre absenciu, i keď si myslí, že to bolo z dôvodu, pretože bola na PN do 20.07.2018 a následne dala zamestnávateľovi vedieť, že môže nastúpiť do práce, tento sa jej neozval, ona s ním takto komunikovala asi dva týždne a nakoniec jej dali výpoveď. Ona nemohla nastúpiť do práce po skončení PN, pretože zamestnávateľ sídli v Banskej Bystrici a vždy to bolo tak, že zamestnávateľ jej dal vedieť, že kde má nastúpiť pracovať, naposledy pracovala v Kauflande v Dolnom Kubíne. V súčasnosti žije so svojim partnerom v prenajatom rodinnom dome v Likavke, kde platia nájom 400,- eur mesačne, to však platia hotovostne do ruky, ináč majú výdavky so stravou a ošatením. Ona má v starostlivosti ešte dve deti pochádzajúce zo vzťahu so Stanislavom Daubnerom, a to dvojčatá E. a C., ktoré sú vo veku 16 rokov a ktoré od 01.09.2018 nastupujú na štúdium na Hotelovú akadémiu v Ružomberku. Otec platí na obe spolu výživné 180,- eur. Na začiatku školského roka je potrebné kúpiť im oblečenie pred nástupom do školy a musí uhradiť poisťné 3,- eurá na každé dieťa, ZRPŠ 15,- eur a 25,- eur príspevok na ošatenie. Taktiež ISIC kartu 20,- eur. S C. sa osobne nekontaktuje, píše si cez facebook. Žiadne peniaze jej neposiela. Jej druh zarobí okolo 700,- eur. Keď si nájde prácu, tak by mohla dať aj viac, ale v súčasnosti je schopná platiť iba 30,- eur.

5. Odporca - povinný z vyživovacej povinnosti uviedol, že by bol ochotný platiť po 50,- eur mesačne, je nezamestnaný, ale dokáže si privyrobiť. Viac platiť však nemôže, lebo ešte platí na dve deti 180,- eur mesačne. Žije s priateľkou, ktorá hradí všetky náklady na byt, elektrinu a vodu. Prispieva jej podľa možnosti. S C. sa stretáva počas víkendov a cez prázdniny sa stretávajú dva alebo trikrát do týždňa. Snaží sa jej vždy niečo prispieť, podľa toho koľko potrebuje, niekedy jej dá 10,- alebo 20,- eur. Ešte dával výživné 30,- eur mesačne starej matke, ktorá sa o C. stará.

6. Svedkyňa L. C., uviedla, že žije v rodinnom dome s manželom a s C. a jej staršou sestrou J., ktorá už má 20 rokov, ktorá je ale invalidná, takže sa o ňu starajú. Náklady na bývanie sú 50,- eur elektrina, 20,- eur voda, poisťenie domu 150,- ročne, a náklady na uhlie a drevo od 1.500,- do 2.000,- eur ročne. C. chodí na strednú školu, kde platí internát od 68,- eur do 70,- eur mesačne, kde má aj celodennú stravu. Na cestovné jej dáva asi 10,- eur mesačne a na telefón 10,- až 15,- eur. Náklady na oblečenie sú okolo 60,- až 70,- eur mesačne. Matke (odporkyňa) skončila vyživovacia povinnosť, ktorú mala po 30,- eur na J. tvrdiac, že nemá finančné prostriedky, avšak matka na obe deti za celý ich život prispela navyše asi 20,- eur. Matka by mala platiť najmenej po 50,- eur. Otec sľúbil, že bude platiť po 100,- eur. Nevadilo by však, keby platil aj po 50,- eur, pretože on prispieva aj nad rámec výživného. Tieto sumy sú rôzne, niekedy dá 20,- eur, niekedy 50,- eur. Otec C. navštevuje doma, aj im pomáha. Matka C. nenavštevuje.

7. Okrem výsluchu sporových strán a svedkyne súd vo veci vykonal dokazovanie rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/13/2018-31 zo dňa 30.04.2018, ktorým bola predĺžená nad navrhovateľkou pestúnka starostlivosť do 12.05.2019. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 25.05.2018.

8. Podľa potvrdenia o návšteve školy, je navrhovateľka študentkou odborného učilišťa, ul. J. Alexyho, Liptovský Mikuláš.

9. Podľa správy sociálnej otec navrhovateľky bol zamestnaný do 07.08.2015, matka navrhovateľky od 01.03.2017 v spoločnosti Simacek Facility Sk s.r.o. do 13.08.2018.

10. Podľa správy ÚPSVaR Ružomberok odporcovia 1,2 nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberajú dávky v hmotnej núdzi.

11.Odporkyňa E. U. podľa nájomnej zmluvy, ktorú súdu nepredložila v kompletnom vyhotovení, má bývať u H. U., kde nájomné malo byť dohodnuté vo výške 400,-eur spolu s poplatkami za odber teplej a studenej vody a elektrickej energie.

12.Podľa správy Daňového úradu Žilina, Stanislav Daubner nie je evidovaný ako daňový poplatník.

13.Odporkyňa (matka) podľa dohody o zaplacení dlhu v splátkach uzatvorenej s ÚPSVaR Ružomberok, sa zaviazala splácať dlh vo výške 445,67 eur ako dlh na výživnom, ktoré platil za ňu štát pre dcéru C., po 30,- eur mesačne. Dohoda je zo dňa 06.08.2018.

14.Podľa rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/6/2012 zo dňa 02.02.2012, bol otec detí Stanislav Daubner povinný platiť výživné na J., nar.XX.X.XXXX a C., nar.XX.X.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa na účet ÚPSVaR Ružomberok, rovnako bola zaviazaná aj matka E. U..

15.Rozsudkom č.k. 4P/48/2002, boli mal. deti Silvia a Dominika zverené do pestúnskej starostlivosti pani L. C..

Podľa § 48 Zákona o rodine ods. 1), ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Podľa § 52 Zákona o rodine, ak s tým pestún a maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti súhlasia, súd môže z dôležitých dôvodov predĺžiť pestúnsku starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa § 51 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine ods.:

- 1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- 2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- 3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- 4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- 5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine ods.:

- 1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.
- 3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti súd rozhodol s poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona o rodine tak, že voči odporkyňi E. U., nar. XX.XX.XXXX, ako povinnej z vyživovacej povinnosti, určil výživné vo výške 55,- eur mesačne a odporcovi J. C., nar. XX.XX.XXXX, ako povinnému z vyživovacej povinnosti výživné vo výške 65,- eur mesačne z nasledovných dôvodov:

17. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P/48/2002, bola Dominika zverená do pestúnskej starostlivosti pani L. C. a spolu s ňou aj dnes už plnoletá J., nar. XX.XX.XXXX. Podľa rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/6/2012 zo dňa 02.02.2012, bol otec detí J. C. povinný platiť výživné na J., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa na účet ÚPSVaR Ružomberok, rovnako bola zaviazaná aj matka E. U.. Dňa 12.05.2018 navrhovateľka dosiahla plnoletosť a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/13/2018-31 zo dňa 30.04.2018, bola predĺžená nad navrhovateľkou pestúnska starostlivosť do 12.05.2019. Navrhovateľka je v súčasnosti študentkou odborného učilišťa, ul. J. Alexyho, Liptovský Mikuláš odbor cukrár. V zmysle § 51 zákona o rodine rodičia sú po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti, povinní platiť výživné k rukám dieťaťa.

18. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je zákonom stanovená povinnosť, ktorá zaťažuje oboch rodičov, vzniká narodením dieťaťa a jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť je potrebné rozumieť schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru (napr. z brigád) nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Podľa § 62 od. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného.

19. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že navrhovateľka doposiaľ nenadobudla schopnosť sama sa živiť, keď sa sústavne pripravuje na budúce povolanie štúdiom na odbornej škole, za účelom získania predpokladov na výkon povolania. V súvislosti s tým má navrhovateľka zvýšené výdavky a to na zabezpečenie základných životných potrieb (strava, internát, cestovné, ošatenie, hygiena, voľno časové aktivity). Vzhľadom na vek navrhovateľky súd konštatuje, že navrhovateľkou prezentované odôvodnené potreby sú primerané, pričom na uhrádzanie týchto potrieb sú povinní sa podieľať obaja rodičia.

20. Vzhľadom na zistené pomery navrhovateľky ako aj jej rodičov, súd potom ustálil výšku výživného ako je uvedené vo výroku rozsudku, ktoré výživné je v možnostiach a schopnostiach oboch rodičov.

21. Otec je dobrovoľne nezamestnaný, avšak ako sám uviedol, je schopný pokryť všetky svoje náklady z rôznych brigád, dokonca je schopný prispievať aj výživným vo výške 180,- eur na ďalšie dve deti, pochádzajúce so vzťahu s odporkyňou E. U. (toto nebolo v konaní sporné). Súd má teda za to, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky sumou 65,- eur mesačne. Pri určení výživného súd prihliadol aj na to, že prispieva aj and rámec stanoveného výživného (toto potvrdila aj vypočítaná pestúnka) s navrhovateľkou sa veľmi často kontaktuje a tejto pomáha.

22. Matka pracovala do 13.08.2018 v spoločnosti SIMACEK Facility SK s.r.o., kde podľa jej oznámenia dostala výpoveď pre absenciu. Jej príjem v tejto spoločnosti bol za obdobie 3/2017 až 3/2018 cca 300,- eur (č.l. 8). Vzhľadom k tomu, že dostala výpoveď pre absenciu, súd na túto skutočnosť musel prihliadať ako na skutočnosť, keď povinný sa vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Matka, ako bolo zistené, je reálne schopná získať finančné prostriedky zo

zamestnania a tak prispievať na zabezpečenie potrieb pre navrhovateľku. Súd jej určil sumu 55,- eur mesačne s prihliadnutím aj na ďalšie dve vyživovacie povinnosti matky k mal. C. a E., nar. XX.XX.XXXX, na ktoré však poberá výživné od ich otca 180,- eur mesačne + rodinné prídavky 47,36 eur. Životná úroveň všetkých súrodencov musí byť rovnaká, teda na navrhovateľku by rodičia mali spolu prispievať minimálne 90,- eur mesačne. Oproti mal. C. a E., nar. XX.XX.XXXX sú však jej výdavky podstatne väčšie a to vzhľadom aj na jej vek ako aj štúdium na škole mimo miesta svojho bydliska (len za internát platí 70,- eur mesačne). U matky bolo potrebné tiež prihliadnuť na to, že s navrhovateľkou sa nestretáva a nad rámec výživného nič neposkytuje.

23.V tejto súvislosti súd považuje za potrebné podotknúť, že v súčasnom období je v spoločnosti všeobecne známe, že je dostatok pracovných ponúk, o ktoré sa rodičia navrhovateľky môžu uchádzať a teda zvýšiť svoje príjmy. Neobstojí teda ich tvrdenia, že dôvodom nedostatku ich finančných prostriedkov je nemožnosť sa zamestnať.

24.O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie prostredníctvom Okresného súdu Ružomberok na Krajský súd v Žiline, písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku,

1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.